

Istota wywiadu logopedycznego

Wśród Rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia logopedyczne często pojawiają się pytania dotyczące wywiadu logopedycznego. Po co jest wywiad logopedyczny? Po co logopedzie informacje na temat przebiegu ciąży, porodu czy okresu, w którym dziecko nauczyło się chodzić?

Z punktu widzenia Rodzica- informacje te są zbędne, natomiast z punktu widzenia logopedy są to najważniejsze dane, na podstawie których może on zaplanować i realizować indywidualny program terapii logopedycznej.

Poza tzw. metryczką, czyli podstawowymi danymi na temat rodziny dziecka (wiek, liczba rodzeństwa), wywiad uwzględnia również informacje na temat wad wymowy i jej zaburzeń, które mogły pojawić się w rodzinie. Nieprawidłowe wzorce mowy występujące w rodzinie mogą być czynnikiem niesprzyjającym prawidłowemu rozwojowi mowy.

Niezwykle istotne z punktu widzenia rozwoju mowy są kolejne dane dotyczące samego dziecka- jego rozwoju, poczynając już od okresu prenatalnego. Pod uwagę bierze się tu przebieg ciąży, ewentualne leki zażywane w tym czasie, używki, pobyty mamy w szpitalu itp. W czasie przeprowadzania wywiadu często okazuje się, że w czasie ciąży miały miejsce rozmaite sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu dziecka, np. picie alkoholu przez matkę na początku ciąży czy zażywanie leków- w momencie, kiedy matka nie wie jeszcze, że jest w ciąży. Ponadto matki - niekiedy nawet świadomie- piją alkohol, palą papierosy. Wszystkie te czynniki mogą powodować mikrouszkodzenia w mózgu- niewidoczne „na pierwszy rzut oka”, a mogą to być później: nadpobudliwość, problemy w nauce czytania i pisania, zaburzenia mowy, zaburzenia koncentracji itp.

Bardzo ważny jest sam przebieg porodu- wszelkie nieprawidłowości takie jak: cesarskie cięcie, niedotlenienie mogą mieć wpływ na rozwój mowy dziecka. Również przebyte później choroby, urazy mogą powodować pewne opóźnienia.

Kolejnym punktem jest przebieg rozwoju psychoruchowego- logopeda bada czy nastąpiły po sobie kolejne etapy, czy przebiegały one prawidłowo, np. raczkowanie, stanie, chodzenie, wypowiedzianie pierwszych słów, zdań. Raczkowanie i chodzenie ma niezwykle istotny wpływ na rozwój mowy. Obszar mózgu odpowiedzialny za rozwój mowy oraz obszar mózgu odpowiedzialny za rozwój schematu ciała znajdują się na tym samym poziomie, tylko w innych półkulach mózgowych, są jakby odbiciem siebie. Lewa półkula (mowa) rozwija się nieco wolniej niż prawa (schemat ciała, ruch), w związku z tym jeśli prawa półkula rozwija

się prawidłowo to lewa również rozwija się właściwie, a wszelkie opóźnienia w rozwoju prawej półkuli rzutują na rozwój lewej.

Logopeda bada opóźnienia, próbuje znaleźć przyczyny, np. tego, że dziecko zaczęło mówić dopiero w wieku 3 lat lub jaki może być powód tego, że nie wymawia prawidłowo większości głosek. Może się okazać, że nie potrafi prawidłowo jeść, połykać, ma zaburzoną pracę mięśni w obrębie jamy ustnej (je z otwartą buzią). Ponadto nie oddycha przez nos, a więc ma zaburzony prawidłowy tor oddechowy. To już są poważne przyczyny zaburzeń rozwoju mowy. Dlatego też w wywiadzie logopedycznym pojawiają się pytania dotyczące: czasu ssania, karmienia łyżeczką, gryzienia, żucia, połykania. Tylko dzięki tym czynnościom aparat artykulacyjny, czyli język, wargi, podniebienie miękkie mają możliwość prawidłowego rozwoju.

Źródło:

Jastrzębowska G., *Podstawy logopedii dla studentów logopedii, pedagogiki, psychologii i filologii*, Opole 1996

Jastrzębowska G., *Podstawy teorii i diagnozy logopedycznej*, Opole 1998

Kaczmarek L., *Kształtowanie się mowy dziecka*, Poznań 1953

Kaczmarek L., *Nasze dziecko uczy się mowy*, Lublin 1966